

Ο σιωπηλός Χρήστος Σαμαράς

/ [Πεμπτουσία· Ορθοδοξία-Πολιτισμός-Επιστήμες](#)

<< Η τέχνη είναι μια μονόπλευρη

συζήτηση με το απαρατήρητο >>

Nassim Nicholas Taleb[1]

Σιωπηλά Τοπία - Σιωπηλοί Χώροι καλείται η νέα έκθεση ζωγραφικής του καταξιωμένου θεσσαλού καλλιτέχνη Χρήστου Σαμαρά (γεννηθ. το 1940), η οποία πραγματοποιείται στη Δημοτική Πινακοθήκη Λάρισας μέχρι 8 Μαρτίου. Έτσι λοιπόν στους παράδοξα πρωτοποριακούς πίνακες του Σαμαρά μπορεί κανείς να διακρίνει μια στοχαστικού τύπου ελλειπτικότητα όσον αφορά τη σχέση μεταξύ χώρου και ανθρώπινου ψυχισμού · με αποτέλεσμα, ο καλλιτέχνης να μην επιτρέπει στα αντι-κείμενα που σκοπεύει να ενσωματώσουν (μέσα τους) κάτι άλλο εκτός από τα ίδια, γι' αυτό και αδυνατούν να αποκτήσουν κάποιον ιερό χαρακτήρα. Ως εκ τούτου, όταν ο θεατής (των έργων του) σκέφτεται, ο Σαμαράς είναι σα να ξανασκέφτεται, καθώς το έργο τέχνης δεν ζει εν γένει στη σιωπή, αλλά ζει στη δική του σιωπή. Τα έργα του Σαμαρά, βρίσκοντας καταφύγιο σε μια γλώσσα ορμητικά κωδικοποιημένη, πρεσβεύουν μια αλήθεια που καταφέρνει μόλις να επιβιώσει αποσπασματικά μέσα σε πλαίσια αμφισημίας. Κι αυτό διότι ο καλλιτέχνης << προσπαθεί να επωμισθεί την αμφισημία...και να μεταβάλει την απώλεια σε ετεροχρονισμένο κέρδος >>[2] .

Μέσα μας όμως τι προκαλεί; Θα λέγαμε ότι οι συγκρατημένοι χρωματισμοί του γεννούν απέριττα συναισθήματα μιας αρκετά επιφυλακτικής θαλπωρής · άλλωστε, όταν ένας δυστυχισμένος διασχίσει ένα πανέμορφο τοπίο, τότε παύει πια να είναι ωραίο το τοπίο. Υπό τη σκιά ενός απλού “Είναι-Εκεί” δίχως μέλλον, ο Σαμαράς μάς υποχρεώνει να βιώσουμε τη λανθάνουσα μοναξιά που διαβρώνει καθημερινά το μυαλό μας. Ο εν λόγω δημιουργός σπεύδει να ξεγελάσει τη συγκεκριμένη μοναξιά, προσάγοντας το μη εκφρασθέν στο εκφρασμένο, σηματοδοτεί επομένως μια ηλιαχτίδα μέσα στη φρίκη του υπάρχειν. Γνωρίζει καλά πως δεν υπάρχουμε ποτέ σε ενικό αριθμό, οπότε και προσπαθεί να εντοπίσει την παρουσία του απείρου μέσα σε πράξεις περατές. Αντλεί τη γοητεία του από το μη εκπεφρασμένο, παρουσιάζοντάς μας μια σκέψη *outside the box*, δηλαδή, έξω από τα καθιερωμένα. Ό,τι όλοι εμείς θεωρούμε ως “χαμένο χρόνο”, για τον Σαμαρά αποτελεί την καλύτερη επένδυση. Δεν παριστάνει τον θεματοφύλακα μεταφυσικών ιδεών, ούτε και πασχίζει να μεταφέρει υπολείμματα φθαρμένων ιδεών. Αντ’ αυτού, δεν σταματά να υπογραμμίζει την ανάγκη να εισχωρήσει η έννοια της αισθητικής στην υπηρεσία της ενεργού ηθικής, εκείνης που αναδεικνύει την ακρωτηριασμένη πολιτιστική ζωή του καιρού μας.

Ως καλλιτέχνης, οριακό στοιχείο μιας οριακής κατάστασης, καθίσταται σύμβολο του αδιεξόδου ολόκληρης της κοινωνίας ενόσω αναγγέλλει την έλευση μιας πάγιας άορατης πλευράς, έχοντας πάντα στο νου του πως το καλό και το κακό εξαφανίζονται αντάμα – κι όπως ενδεικτικά θα γράψει ο γλύπτης Fausto

Melotti , << ένα ανάποδο αυγό μπορεί να είναι : ένα γυναικείο γυμνό, η εξέλιξη του εγώ, ένα δράμα του χώρου, ή , πολύ απλά , ένα αυγό >>[3] .

Ζιώγας Απόστολος, βιολόγος

[1] *Η κλίνη του Προκρούστη*, μτφ. Λ.Ανδρέου, εκδ. Φερενίκη, σελ.80

[2] Norman Manea, *Περί γελωτοποιών. Ο δικτάτορας και ο καλλιτέχνης*, μτφ. Β.Ιβάνοβιτς, εκδ. Άγρα, σελ.65

[3] *Γραμμές*, μτφ.Μ.Σπυριδοπούλου, εκδ. Γαβριηλίδη, σελ.22